

Απολυτίκιον (Ύχος δ')

Τὸν ζηλωτὴν Ἡλίαν
τοῖς τρόποις μιμούμενος,
τῷ Βαπτιστῇ εὐθείαις
ταῖς τρίβοις ἐπόμενος,
Πάτερ Ἀντώνιε,
τῆς ἐρήμου γέγονας οἰκιστῆς,
καὶ τὴν οἰκουμένην
ἐστήριξας εὐχαῖς σου·
Διὸ πρέσβευε
Χριστῷ τῷ Θεῷ,
σωθῆναι
τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου
εορτάζεται στις 17 Ἰανουαρίου.

ΤΗΝ ΕΥΧΗ ΤΟΥ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ!

Ο ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

(Ἡ μνήμη τοῦ εορτάζεται στις 17 Ἰανουαρίου)

1. Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΤΟΥ ΗΛΙΚΙΑ

Ο ἅγιος Ἀντώνιος γεννήθηκε το 251 μ.Χ. σ' ἓνα μικρὸ χωριὸ τῆς Αἰγύπτου, που το λέγανε Κόμα και βρισκόταν κοντὰ στις ὄχθες τοῦ ποταμοῦ Νείλου, στη Νότια Μέμφιδα, ὅταν αυτοκράτορας στη Ρώμη ἦταν ἓνας μεγάλος διώκτης τῶν χριστιανῶν, ο ασεβὴς Δέκιος.

Οι γονεῖς τοῦ ἦταν αρκετὰ πλούσιοι ἀλλὰ και πολὺ ευσεβεῖς χριστιανοί. Ἀπὸ τῆ φύση τοῦ ο μικρὸς Ἀντώνιος ἦταν ἓνα πάρα πολὺ γλυκὸ, ευγενικὸ, ταπεινὸ και ἀπονήρευτο παιδί. Ὅλοι το ἀγαποῦσαν σαν δικὸ τους παιδί, για τὴν καλοσύνη και το σεβασμὸ που ἔδειχνε σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Αγαπούσε τους πάντες, ακόμα και τους πιο καταφρονημένους. Δεν υπήρχε περίπτωση να δει φτωχό, ορφανό ή άρρωστο και να μην το βοηθήσει με κάθε τρόπο.

Τα λόγια του, αν και ήταν τόσο μικρός ακόμα, ήταν γεμάτα σύνεση και σοφία. Αυτό όμως που έκανε εντύπωση σ' όλους και τον ευλαβούντο σαν παιδί του Θεού, ήταν η μεγάλη ευσέβεια και η τρυφερή αγάπη που είχε στο Χριστό.

Όταν μιλούσε γι' Αυτόν, η καρδιά του έκαιγε σαν τη λάβα μέσα στο ηφαίστειο.

Η μεγάλη του χαρά ήταν όταν μαζί με τους αγαπημένους του γονείς πήγαινε στην εκκλησιά του χωριού τους. Εκεί άκουγε με προσοχή τα ευαγγελικά αναγνώσματα, τα οποία με ακρίβεια ήθελε να εφαρμόζει.

Όταν προσευχόταν, γινόταν όλος μια φλόγα. Αρκεί να τον κοιτούσες, για να καταλάβεις πως προσεύχονταν οι άγιοι.

Ήταν εγκρατής στα φαγητά και πολύ προσεκτικός στις συναναστροφές του.

Ήθελε να είναι τον περισσότερο χρόνο μόνος του για να μπορεί ανενόχλητα να προσεύχεται. Τις ώρες εκείνες που τα άλλα παιδιά διάβαζαν ή έπαιζαν, αυτός ήταν κάπου γονατιστός και προσευχόταν θερμά.

Είχε αγαπήσει από μικρός τόσο πολύ την προσευχή, που τίποτε άλλο δεν τον συγκινούσε σ' αυτή τη γη! Μάταια προσπαθούσαν οι διάφοροι φίλοι και συγγενείς να του στρέψουν την προσοχή και κάπου αλλού.

Θεωρούσε όλες τις χαρές της ζωής πρόσκαιρες και εφήμερες, γι' αυτό και δεν τον ενδιέφεραν.

Αυτός ήταν και ο λόγος που, αν και ήταν τόσο έξυπνος, δεν

πήγε ούτε στο σχολείο για να μάθει γράμματα.

Την περίοδο αυτή δεν είχαν γίνει ακόμα όλοι χριστιανοί στο μικρό του χωριό και το σχολείο του προξενούσε μεγάλη στεναχώρια, γιατί μάθαινε μαζί με τα άλλα παιδιά των ειδωλολατρών πράγματα που δεν ήταν σύμφωνα με τη χριστιανική του πίστη.

Οι ευσεβείς γονείς του, εξάλλου, τη μόνη μόρφωση που επεδίωκαν να δώσουν στο μικρό τους θησαυρό ήταν η χριστιανική μόρφωση. Έτσι, τον μεγάλωναν με τις ιερές ιστορίες του Ευαγγελίου αλλά και με τις υπέροχες διηγήσεις των αγίων μαρτύρων, που πότιζαν εκείνη την εποχή με το χριστιανικό τους αίμα το χώμα της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας.

2. ΜΟΙΡΑΖΕΙ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΣΤΟΥΣ ΦΤΩΧΟΥΣ

Σε ηλικία 18 χρονών ο Αντώνιος χάνει τους αγαπημένους του γονείς. Ο θάνατος τους τον ρίχνει σε μεγάλη λύπη και βαθύ συλλογισμό. Καταλαβαίνει πόσο μάταιος είναι ο κόσμος αυτός και πόσο γρήγορο είναι το πέρασμα του ανθρώπου από την προσωρινή αυτή ζωή.

Ορφανός τώρα πλέον, έχοντας μόνη συντροφιά στο σπίτι τη μικρότερη του αδελφή, προσεύχεται με δάκρυα να του δείξει ο Θεός το δρόμο που πρέπει να ακολουθήσει.

Μια Κυριακή, όταν πήγε με την αδελφή του να εκκλησιαστεί, ακούει στο άγιο Ευαγγέλιο την περικοπή εκείνη, που ένα πλούσιο παλικάρι ρωτάει τον Χριστό τι πρέπει να κάνει για να γίνει τέλειος και να κερδίσει τη σωτηρία της ψυχής του. Ο Χριστός, αφού άκουσε το νεαρό πλούσιο, του είπε:

«Εάν θέλεις να είσαι τέλειος, πήγαινε πούλησε όλη σου την περιουσία, μοίρασε την στους φτωχούς και έλα να με ακολουθήσεις. Τότε θα κερδίσεις θησαυρό στον ουρανό!». (Ματθ. 19, 21)

Τα λόγια αυτά του Χριστού έκαναν μεγάλη εντύπωση στο νεαρό Αντώνιο. Ήταν και αυτός νεαρός, πλούσιος και είχε την ίδια ακριβώς αγωνία και αναζήτηση όπως το παλικάρι της ευαγγελικής περικοπής.

Κατάλαβε πολύ καθαρά το μήνυμα που έστελνε ο Κύριος στην αγωνία της ψυχής του, για το ποιο δρόμο έπρεπε να ακολουθήσει. Αμέσως, χωρίς καμιά καθυστέρηση, πουλάει όλη του την περιουσία και από τα χρήματα που πήρε, αφού άφησε λίγα για τη συντήρηση της αδελφής του, μοίρασε όλα τα υπόλοιπα στους φτωχούς και τους δυστυχισμένους της περιοχής του!

Μα και η αδελφή του ήταν πολύ ευσεβής και ενάρετη. Αγαπούσε πολύ τον αδελφό της και ήθελε να του μοιάζει σε όλα. Μια μέρα, στην εκκλησιά, άκουσαν το Χριστό να λέγει στο άγιο Ευαγγέλιο Του:

«**Μη μεριμνάτε για την αυριανή μέρα**». (Ματθ. 6, 34)

Τότε, μόλις γύρισαν στο σπίτι, του επέστρεψε και τα υπόλοιπα χρήματα που της άφησε για τη συντήρηση της, για να τα μοιράσει και αυτά στους φτωχούς.

3. ΦΕΥΓΕΙ ΣΤΗΝ ΕΡΗΜΟ

Χωρίς κανένα πλέον περιουσιακό στοιχείο, αφού όλα τα έδωσαν για την αγάπη του Χριστού στους φτωχούς και δυστυχισμένους συνανθρώπους τους, τα δυο αδέλφια ακολούθησαν τον δρόμο της ολοκληρωτικής αφιέρωσης στο Θεό.

Η αδελφή του μπήκε σε ένα Κοινόβιο Παρθένων όπου έμεναν ενάρετες χριστιανές γυναίκες και που σαν σκοπό είχαν, εκτός την προσευχή, να κάνουν πολλά έργα αγάπης προς τους φτωχούς συνανθρώπους τους.

Ο ίδιος, αφού έκτισε λίγο έξω από το χωριό ένα μικρό δωματιάκι, ασκήτευε εκεί μοναχός του.

Την εποχή εκείνη δεν υπήρχαν ακόμα μοναστήρια όπως είναι σήμερα αλλά μόνο μικρά ερημητήρια, όπου αγιασμένες ψυχές ζούσαν μοναχές τους με προσευχή και μεγάλη άσκηση.

Σ' ένα τέτοιο ερημητήριο, όχι πολύ μακριά από το ταπεινό κελάκι του Αντωνίου, ζούσε ένας άγιος ασκητής. Η αγιασμένη ζωή του σαγήνευσε το νεαρό Αντώνιο, που με λαχτάρα του ζήτησε να τον καθοδηγήσει στο δρόμο της ενάρετης ασκητικής ζωής. Έτσι, ο άγιος αυτός ερημίτης έγινε ο πρώτος πνευματικός δάσκαλος και καθοδηγητής του αγίου Αντωνίου.

Τόσο πολύ ποθούσε να αποκτήσει όλες τις αρετές ώστε, όταν μάθαινε ότι υπήρχε κάπου κάποιος σοφός και άγιος γέροντας, σαν διψασμένο ελαφάκι έτρεχε κοντά του για να δει και να μιμηθεί την ασκητική ζωή του.

Όλοι οι ασκητές τον αγαπούσαν πολύ. Και αυτός όμως, αγωνιζόταν με φιλότιμο όχι μόνο να τους μοιάσει αλλά και να τους ξεπεράσει! Ήθελε να αποκτήσει όλες τις αρετές. Έτσι, από τον ένα έπαιρνε το χάρισμα της προσευχής, από τον άλλο το χάρισμα της ταπείνωσης, από τον επόμενο το χάρισμα της μεγάλης εγκράτειας και γενικά απ' όλους, το κάθε χάρισμα που είχε ο Θεός στολίσει τον καθένα ανάλογα με την άσκηση του.

Σε λίγο χρονικό διάστημα όλες οι αρετές στόλιζαν το μικρό εικοσάχρονο Αντώνιο.

Το φαγητό του είναι πολύ ελάχιστο, συνήθως ένα ξερό ψωμί, λαχανικά και λίγο νερό. Μερικές φορές περνούν και μέρες για να βάλει κάτι στο στόμα του. Τις νύχτες μένει ξάγρυπνος κάνοντας μετάνοιες και προσευχές. Για να μη κοιμάται, στέκεται όρθιος και για να μη πέφτει από την πολλή αϋπνία κάτω, ακουμπά πάνω σ' ένα ξερό κλαρί.

Η προσευχή του, πύρινη και δυνατή, ανεβαίνει στο θρόνο του Θεού σαν θυμίαμα εύσμο.

4. ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΠΕΙΡΑΣΜΟΙ

Ο Αντώνιος αγωνίζεται με όλη τη δύναμη της ψυχής του να αποκτήσει τις διάφορες αρετές. Με βαθιά ταπεινοφροσύνη και με χίλιες δυο κακοπάθειες, προχωρά σταθερά στα δύσκολα μονοπάτια της ασκητικής ζωής.

Ο Χριστός ευλογεί το νεαρό παλικάρι και το γεμίζει με πολλά ουράνια χαρίσματα.

Ο δαίμονας όμως, που βλέπει την μεγάλη πνευματική πρόοδο και αγιοσύνη του, ταραάζεται και στεναχωριέται. Ετοιμάζει τις σατανικές παγίδες του για να τον σταματήσει από τη ασκητική ζωή που τον καίει και τον πληγώνει. Σαν πρώτο όπλο χρησιμοποιεί την σύγχυση των λογισμών.

Με πονηριά και με πειθώ του λέει:

- Γιατί είσαι τόσο ανόητος; Άφησες τόσα και τόσα πλούτη για να έρθεις σ' αυτή την ερημιά και να πεθάνεις από το κρύο και την πείνα! Το κελί σου είναι γεμάτο υγρασία και

δεν έχεις ούτε ένα στρώμα να ξεκουράσεις το ταλαιπωρημένο σου κορμί. Ταλαιπωρείς τόσο πολύ το σώμα σου, που σε λίγο δεν θα αντέξει και θα πεθάνει. Να δούμε τότε τι θα πεις στο Θεό που σκότωσες με τις ανόητες αυτές ασκήσεις το σώμα σου. Και γιατί κάνεις τόσο μεγάλες ασκήσεις; Όλοι οι άλλοι που ζούνε στον κόσμο θα χαθούνε και συ μόνο θα σωθείς; Είναι σωστό αυτό που κάνεις;

- Δεν είμαι ανόητος που μοίρασα την περιουσία μου στους φτωχούς ούτε και που αγωνίζομαι ασκητικά για χάρη του αγαπημένου μου Ιησού. Είναι ωραίο να αγωνίζεται κανείς για την αγάπη του Θεού, να αποκτήσει τις θεϊκές αρετές με τις οποίες γίνεται κανείς γνήσιο παιδί Εκείνου. Και αν ταλαιπωρώ το σώμα μου, είναι για να μάθει να με υπακούει και να με ακολουθεί στην ενάρετη ζωή και όχι να με υποδουλώνει στα διάφορα πάθη που το ερεθίζεις εσύ.

Αυτά έλεγε στο σατανά, αντιμιλώντας ο Αντώνιος, και έκανε το δαίμονα να φρίπτει αλλά και να συνεχίζει τις πειρασμικές ενοχλήσεις.

- Καλά, τον εαυτό σου δεν τον λυπάσαι, την αδελφή σου όμως, που την εγκατέλειψες μόνη, σε τόσο μικρή ηλικία, δεν τη λυπάσαι; Αντί να είσαι κοντά της και να την προστατεύεις, την εγκατέλειψες σαν ξένη και έφυγες. Να δούμε πού είναι τώρα και τί υποφέρει η καημένη! Είσαι ένας άσπλαχνος αδελφός!

- Κανείς δεν μπορεί να προστατέψει σωστά και καλά τον άλλο εκτός από το Θεό. Εγώ άφησα, καταραμένε δαίμονα, την αγαπημένη μου αδελφή στα χέρια του πιο δυνατού προστάτη, του ουράνιου Πατέρα μου.

Ο σατανάς ταραάζεται από τη δυναμική και γεμάτη σοφία αντίσταση του Αντωνίου.

Δεν πρόκειται βέβαια να σταματήσει τον πόλεμό του. Δεν μπορεί να τον νικήσει ένα τόσο δα μικρό παιδί, συλλογιέται. Βάζει σε εφαρμογή άλλα πονηρά σχέδια, για τα οποία είναι σίγουρος πως θα νικήσει.

Ο επόμενος πειρασμός είναι πολύ δυνατός. Εκμεταλλεύεται ο πονηρός τη νεότητά του για να του στήσει τις παρακάτω παγίδες.

Παρουσιάζει στη φαντασία του αισχρά θεάματα. Του δείχνει κέντρα διασκεδάσεων όπου, μέσα στο πολύ κρασί και τα άσεμνα τραγούδια, νέοι και νέες επιδίδονται μαζί σε ασελγείς και δαιμονικές πράξεις. Μέρα και νύχτα τον πολεμά αδιάκοπα. Ελπίζει πως κάποια στιγμή θα τον σαγηνεύσει και θα τον κρημνίσει από το βάθρο των αρετών.

Ο Αντώνιος πολεμά σαν λιοντάρι. Αντιστέκεται σαν ήρωας στις πειρασμικές αυτές επιθέσεις. Μεγαλώνει τη νηστεία του. Κόβει από το φαγητό του και αυτό το λίγο ξεροκόμματο που έτρωγε. Ο δαίμονας οργίζεται και λυσσά από το κακό του. Δεν σταματά. Γίνεται πιο προκλητικός. Παρουσιάζεται τώρα σαν γυμνή κοπέλα μπροστά του και τον παρακινεί στην αμαρτία. Του λέγει λόγια ερωτικά και προσπαθεί να του εξάψει τη φαντασία. Ο Αντώνιος υποφέρει από τη δύναμη αυτού του πειρασμού. Ο πόλεμος είναι ασυνήθιστα σκληρός. Ο δαίμονας ελπίζει στην πτώση του νεαρού ασκητή. Αυτός, αποκαμωμένος από τον σκληρό και ανελέητο πόλεμο, γονατίζει και με δάκρυα στα μάτια φωνάζει σε βοήθεια με μια πύρινη προσευχή τον πολυαγαπημένο του Σωτήρα.

- Κύριε μου Ιησού, βοήθησε με τον ταπεινό Σου δούλο. Ο δαίμονας σαν άγριο λιοντάρι ζητά να με καταπιεί. Σε Σένα

αφήνω την ψυχή μου και όλες μου τις ελπίδες. Μη με αφήσεις να χαθώ!

Αυτό ήταν! Η πύρινη προσευχή του αγίου διώχνει τον δαίμονα. Ουρλιάζει από θυμό, για τη φωτιά που βγάζει η δύναμη της προσευχής του. Φεύγει για λίγο. Πρέπει να ετοιμάσει καινούριες παγίδες. Θα χρησιμοποιήσει τώρα την πιο δυνατή παγίδα, την υπερηφάνεια.

Παρουσιάζεται λοιπόν, με την μορφή μαύρου και καχεκτικού παιδιού και του λέγει:

- Αχ! Αντώνιε. Με πολλούς πάλεψα και τους νίκησα. Πολλούς πλάνεψα με τα κόλπα μου και τους έκαμα δούλους μου. Με σένα όμως κουράστηκα να πολεμώ. Είσαι πιο δυνατός από μένα. Σε παραδέχομαι.

- Ποιος είσαι συ, που έρχεσαι μ' αυτή την άθλια εμφάνιση ξαφνικά μπροστά μου;

- Είμαι το πνεύμα της πορνείας και δουλειά μου είναι να διεγείρω με τις πονηριές μου τους σαρκικούς πόθους στους νέους και να τους ρίχνω στην αμαρτία.

Ο Αντώνιος δεν υπερηφανεύτηκε, όπως ήλπιζε ο σατανάς, αλλά δάκρυσε από τη στεναχώρια του βλέποντας με τι πονηριές ο δαίμονας σκότιζε το μυαλό των ανθρώπων και τους πλάνευε στην αμαρτία. Παρακάλεσε το Θεό να σκεπάζει και να φωτίζει όλα τα παιδιά του κόσμου για να ξεφεύγουν από τις πονηρές αυτές παγίδες του σατανά. Με αποτροπιασμό γύρισε στο δαίμονα και του είπε:

- Φύγε από κοντά μου σατανά. Με τη βοήθεια του Θεού μου δεν σε φοβάμαι.

Αυτοί ήταν οι πρώτοι μεγάλοι πειρασμοί αλλά και οι πρώτες μεγάλες νίκες του Αντωνίου.

5. ΟΙ ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΣΑΤΑΝΑ

Ο άγιος, επειδή ήξερε ότι οι πονηριές του σατανά ήταν πολλές και ποικίλες, δεν παραμελούσε καθόλου τον εαυτό του. Όπλιζε συνέχεια την ψυχή του με τα πνευματικά όπλα. Συχνά αγρυπνούσε όλη τη νύχτα. Έτρωγε μια φορά την ημέρα, μετά τη δύση του ήλιου, λίγα λαχανικά και κάθε δυο ή τρεις μέρες λίγο ξερό ψωμί με λίγο νερό. Κοιμόταν κατάχαμα ή πάνω σε μια παλιά ψάθα, τόσο λίγο, όσο μπορούσε να αντέξει το σώμα του για να μην αρρωστήσει.

Με τον τρόπο αυτό υποδούλωνε τις άτακτες ορμές του σώματος. Δεν βασάνιζε το σώμα γιατί το μισούσε αλλά για να καταστείλει τις σαρκικές επαναστάσεις του.

Ήξερε ότι ο σατανάς δεν θα εγκατέλειπε τον πόλεμο τόσο εύκολα, γι' αυτό και πάντα προετοίμαζε με επιμέλεια τον εαυτό του γι' αυτή τη στιγμή. Δεν ήθελε να τον πιάσει ποτέ ο δαίμονας στον ύπνο. Για πιο μεγάλη άσκηση πηγαίνει να εγκατασταθεί σ' ένα παλιό τάφο που βρισκόταν μακριά από το χωριό και ήταν ευρύχωρος σαν ένα πολύ μικρό δωμάτιο.

Ένας ευσεβής χριστιανός που σεβόταν πολύ τον Αντώνιο, ανέλαβε να του φέρνει κάθε λίγες μέρες λίγη τροφή.

Κλεισμένος σ' αυτή την υγρή φυλακή, πολλαπλασίασε τους ασκητικούς αγώνες και τις πύρινες προσευχές του στο Θεό. Σήκωνε τα χέρια του στον ουρανό σε θερμή προσευχή και ξεχνιόταν για πολλές ώρες εκεί. Οι προσευχές των αγίων δεν είναι απλώς μια τυπική επανάληψη κάποιων συγκεκριμένων λόγων προσευχής στο Θεό αλλά μια άγνωστη για όλους εμάς, δυνατή και ουσιαστική σχέση του Θεού με τον άνθρωπο.

Ο προσευχόμενος άγιος έβγαινε από τα στενά όρια του κόσμου αυτού και βυθιζόταν μέσα σε μια άλλη υπερκόσμια πνευματική διάσταση, όπου γευόταν προκαταβολικά με υπερφυσικό τρόπο τις χαρές του Παραδείσου, κάτι ανάλογο με αυτές που θα απολαμβάνουν οι άγιοι στη Βασιλεία του Θεού.

6. ΤΟΝ ΑΦΗΝΟΥΝ ΑΝΑΙΣΘΗΤΟ

Τα νέα αθλητικά αγωνίσματα δεν άφησαν αδιάφορο τον σατανά. Ετοιμάζει νέους πολέμους και καινούριες παγίδες στον Αντώνιο.

Μια φορά, εκεί που στη σιγαλιά της νύχτας ήταν ξεχασμένος στην ουράνια προσευχή του, γίνεται ξαφνικά μεγάλος χαλασμός. Παρουσιάζονται πλήθος άγρια ζώα και ερπετά, όπως φίδια, τίγρεις, σκορπιοί, λύκοι, λιοντάρια και τόσα άλλα, που άρχισαν να τον δαγκώνουν και να του σχίζουν τις σάρκες. Ήταν οι δαίμονες που ήθελαν να τον τρομοκρατήσουν και να τον διώξουν από εκεί.

Ο Μέγας Αντώνιος βλέπει την άγρια θύελλα της οργής των πονηρών και σκοτεινών δυνάμεων αλλά δεν τα χάνει. Με γενναιότητα και θάρρος τους φωνάζει δυνατά:

- Δε σας φοβάμαι! Δε θα με νικήσετε! Το πλήθος σας και οι κραυγές σας δείχνουν την μεγάλη αδυναμία σας.

Οι δαίμονες τα έχασαν από το θάρρος και την υπομονή του.

Έξαλλοι από θυμό όρμησαν κατεπάνω του και άρχισαν να τον χτυπούν με μανία. Τον έδειραν τόσο πολύ, που γέμισε το σώμα του πληγές. Μόνο τότε έφυγαν, αφού τον άφησαν αναίσθητο και μισοπεθαμένο.

Έτσι τον βρήκε το πρωί ο χριστιανός εκείνος που του πήγαινε πότε - πότε λίγο ψωμί. Στην αρχή τον πέρασε για νεκρό. Όταν όμως είδε ότι ανέπνεε, τον έφερε γρήγορα κοντά στους φίλους και τους συγγενείς του για να τον περιποιηθούν.

Τη νύχτα ο άγιος συνήλθε και με τη βοήθεια του χριστιανού που τον διακονούσε, ήρθε πάλι στον τάφο του μαρτυρίου του. Αφού έκανε την προσευχή του, φώναξε δυνατά:

- Εδώ είμαι! Και με τη δύναμη του Χριστού μου δε σας φοβάμαι ούτε με τρομάζουν οι σατανικές επιθέσεις και τα μαστιγώματά σας!

Οι δαίμονες αγριεύουν. Παρουσιάζονται ξανά με τις μορφές των άγριων θηρίων και ερπετών. Μουγκρίζουν δυνατά και σφυρίζουν ανατριχιαστικά. Τρίζουν τα δόντια τους από το κακό και ρίχνουν πάνω του τα δηλητήριά τους. Ο τάφος κουνιέται ολόκληρος, λες και γίνεται μεγάλος σεισμός. Δημιουργούν ένα πανδαιμόνιο από τα ουρλιαχτά και τις φωνές τους. Τα διάφορα ζώα του επιτίθενται. Το λιοντάρι βρυχάται και πηδά πάνω του δήθεν για να τον φάει. Ο σκορπιός τον κεντάει με το δηλητήριό του. Ο ταύρος προσπαθεί να τον κεντήσει με τα κέρατά του και γενικά το κάθε ζώο, ο μεταμορφωμένος δαίμονας δηλαδή, προσπαθεί με κάθε τρόπο να τον φοβίσει. Το πληγωμένο σώμα του από τις προηγούμενες επιθέσεις, δέχεται και άλλα τραύματα.

Ο άγιος Αντώνιος όμως, δεν αποθαρρύνεται. Τους κοροϊδεύει και τους λέγει:

- Αν είχατε έστω και λίγη δύναμη, ένας και μόνο από σας

θα μπορούσε να με εξοντώσει. Επειδή όμως ο Κύριος μου σας αφαίρεσε αυτή τη δύναμη, εσείς προσπαθείτε τώρα με τη ψευτιά και την υποκρισία να με φοβίσετε. Γι' αυτό μεταμορφώνεστε σε τόσα θηρία. Εμπρός λοιπόν! Αν πήρατε εξουσία να με εξοντώσετε κάντε το, αν όχι τι ταράξετε!

7. ΤΟΥ ΕΜΦΑΝΙΖΕΤΑΙ Ο ΧΡΙΣΤΟΣ

Τα λόγια αυτά του αγίου κάνουν τους δαίμονες να τρίζουν τα δόντια τους από το κακό τους. Το μίσος τους για το νεαρό ασκητή είναι πολύ μεγάλο.

Ετοιμάζουν νέα επίθεση, μα ξαφνικά, ένα ουράνιο θεικό φως κατεβαίνει από την οροφή του υγρού τάφου και... όλοι δαίμονες εξαφανίζονται.

Μια απεριγραπτή γαλήνη και ειρήνη απλώνεται παντού! Οι πληγές του αγίου μας θεραπεύονται θαυματουργικά! Μια απέραντη ευτυχία και χαρά πλημμυρίζει την ψυχή και την καρδιά του αγίου ασκητή!

Ο Αντώνιος αντιλαμβάνεται τη θεία επίσκεψη του αγαπημένου του Ιησού. Γι' αυτό και με γλυκό παράπονο του λέει:

- Που ήσουνα γλυκύτατε μου Ιησού; Γιατί δεν φανεωνόσουν από την αρχή να σταματήσεις τους πόνους του κορμιού μου; Δεκαέξι χρόνια τώρα, με έψησε ο σατανάς.

Ακούστηκε τότε η γλυκιά, στοργική φωνή του Ιησού που του έλεγε:

- Εδώ ήμουνα Αντώνιε και σε παρακολουθούσα χωρίς εσύ να με βλέπεις. Περίμενα να δω τον αγώνα σου. Αφού

λοιπόν, δεν νικήθηκες αλλά υπέφερες με πίστη και αγάπη για μένα όλα αυτά τα μαρτύρια, θα είμαι πάντα κοντά σου και θα κάνω το όνομά σου ξακουστό σ' όλο τον κόσμο.

Τα τρυφερά και γεμάτα αγάπη γλυκά λόγια του Ιησού, γέμισαν θάρρος και ουράνια δύναμη την καρδιά του αγίου Αντωνίου.

Με δάκρυα ευγνωμοσύνης ευχαρίστησε ο όσιος το Θεό, γιατί του έδωσε τη δύναμη να νικήσει. Ποτέ άλλοτε δεν είχε νιώσει τόσο δυνατός και ακμαίος, όσο τώρα, με την παρουσία του πολυαγαπημένου του Κυρίου Ιησού!

8. ΠΗΓΑΙΝΕΙ ΣΤΗ ΒΑΘΙΑ ΕΡΗΜΟ

Μετά τη σημαντική εμπειρία της θεϊκής επέμβασης, ο άγιος Αντώνιος αποφασίζει να απομακρυνθεί περισσότερο από τον κόσμο. Είμαστε στο 285 μ.Χ. Ο άγιος μας είναι περίπου τριάντα πέντε χρονών.

Πριν φύγει για τη βαθιά έρημο, πηγαίνει πρώτα στον άγιο εκείνο Γέροντα που του είχε διδάξει τα πρώτα μαθήματα ασκητικής ζωής για να πάρει την ευλογία του αλλά και να τον ρωτήσει αν ήθελε να τον πάρει μαζί του στην έρημο.

Το αγιασμένο εκείνο γεροντάκι ευλόγησε μ' όλη του την καρδιά το νεαρό ασκητή και μαθητή του. Αρνήθηκε όμως να τον συνοδεύσει στη μακρινή έρημο, αφ' ενός μεν, γιατί ήταν πολύ γέρος και δεν θα άντεχε τις διάφορες κακουχίες αλλά και αφ' ετέρου, γιατί δεν υπήρχε ακόμα τέτοια συνήθεια ανάμεσα στους ερημίτες της εποχής εκείνης, να φεύγουν δηλ. στη βαθιά έρημο. Μόνος του λοιπόν, ξεκίνησε ο άγιος Αντώνιος να πάει στη μεγάλη έρημο για περισσότερη άσκηση και κακοπάθεια. Περνάει τον ποταμό

Νείλο και κατευθύνεται προς τα βουνά της δεξιάς όχθης του που έβλεπαν προς την Αραβία.

9. Ο ΑΣΗΜΕΝΙΟΣ ΔΙΣΚΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΧΡΥΣΑΦΙ

Ενώ προχωρούσε αργά - αργά πάνω στην καυτή άμμο της ερήμου λέγοντας τις προσευχές του, ένας θόρυβος, σαν να πέταξε κάποιος κάτι, του τράβηξε την προσοχή. Γύρισε τα μάτια του και τι να δει! Πάνω στην άμμο βρισκόταν ένας μεγάλος ασημένιος δίσκος που άστραφτε κάτω από το φως του μεσημεριανού ήλιου! Ο Μέγας Αντώνιος κοντοστάθηκε για λίγο, έριξε μια αδιάφορη ματιά στον ασημένιο δίσκο και είπε:

- Πώς βρέθηκε ο δίσκος αυτός μέσα στην ερημιά; Εδώ, δεν υπάρχει ούτε δρόμος ούτε μονοπάτι αλλά ούτε και ίχνη που να φαίνεται ότι πέρασαν άνθρωποι. Αν έπεφτε από κάποιον άνθρωπο δεν θα το άκουγε; Δεν θα γύριζε πίσω να το πάρει; Δικό σου κόλπο είναι αυτό δαίμονα για να με ρίξεις στη φιλαργυρία και να με εξαπατήσεις! Σου το χαρίζω για να το πάρεις μαζί σου στο σκοτεινό βασίλειο της Κόλασης!

Μόλις είπε τα λόγια αυτά, ο δίσκος εξαφανίστηκε. Ο δαίμονας είχε μεν νικηθεί αλλά δεν σταμάτησε τα δαιμονικά του τεχνάσματα.

* * *

Καθώς προχωρούσε τώρα πιο βαθιά στην έρημο, βλέπει πάλι μπροστά του πάρα πολύ χρυσάφι που άστραφτε και λαμποκοπούσε.

Ο Άγιος Αντώνιος εντυπωσιάστηκε από την αφθονία του χρυσαφιού. Χωρίς όμως να δείξει το παραμικρό ενδιαφέρον, έφυγε από κει τρέχοντας.

Ήταν μια νίκη του αγίου μας πάνω στα πονηρά τεχνάσματα του σατανά, που ήθελε να τον ρίξει στη φιλαργυρία ή τουλάχιστον να τον κάνει να σταματήσει έστω και για λίγο εκεί για να θαυμάσει τις επίγειες ομορφιές.

Όμως, η απαθής στάση του απέναντι στο χρυσάφι, που όπως γνωρίζουμε όλοι είναι μια πηγή δύναμης και εξουσίας σ' αυτή τη γη, ήταν μια παραχώρηση του Θεού για να φανεί σ' όλους, μα και στο διάβολο, πως, οι άγιοι μόνο στο Θεό βρίσκουν την απολυτότητα της ευτυχίας.

Για τους αγίους, η τέλεια και αληθινή φιλοσοφία είναι να αγαπούν και να ακολουθούν όχι το πρόσκαιρο και εφήμερο, που είναι ψεύτικο και παροδικό, αλλά το μόνιμο και αιώνιο, που είναι η πραγματική και αληθινή χαρά. Γι' αυτό περιφρονούσαν ψεύτικες χαρές και ηδονές της γης και ακολουθούσαν, με αντάλλαγμα ακόμα και τη ζωή τους, ότι ήταν πνευματικό και ουράνιο.

10. ΠΑΛΕΥΟΝΤΑΣ ΜΕ ΤΟ ΣΑΤΑΝΑ

Αφού προχώρησε αρκετά μέσα στην έρημο, έφθασε κοντά σε κάτι ερείπια. Ήταν ένα παλιό ερειπωμένο φρούριο με μια δροσερή πηγή εκεί κοντά. Του άρεσε το μέρος αυτό για την απόλυτη ησυχία που είχε αλλά και για την ύπαρξη της πηγής, που θα διευκόλυνε τη διαμονή του εκεί.

Προσευχήθηκε θερμά στο Θεό για να ευλογήσει τον τόπο αυτό και μπήκε μέσα στο φρούριο. Σ' αυτό κατοικούσαν πολλά άγρια ζώα και ερπετά.

Μόλις μπήκε ο άγιος Αντώνιος μέσα στο φρούριο, όλα

αυτά, λες και κάποια αόρατη δύναμη να τα έδιωχνε, έβγαιναν από τα ερείπια και έφευγαν.

Σ' αυτό τον τόπο μένει ο άγιος Αντώνιος επί είκοσι σχεδόν χρόνια, παλεύοντας μόνος του με όλες τις σκοτεινές δυνάμεις του σατανά.

Ποιος μπορεί να περιγράψει τις αναρίθμητες δαιμονικές επιθέσεις που δέχεται σ' αυτό τον τόπο! Ποιος θα μπορέσει να καταγράψει τις ηρωικές νίκες που κερδίζει! Μέρα και νύχτα πολεμά με την αδιάλειπτη πύρινη προσευχή του τους αιώνιους εχθρούς του ανθρώπου!

Εκεί, ούτε μια στιγμή δεν τον αφήνουν να ξεκουραστεί, έστω και για λίγο. Μουγκρίζουν σαν τα άγρια θηριά, σφυρίζουν σαν τα δηλητηριώδη ερπετά, έτοιμα να του επιτεθούν και να τον σκοτώσουν. Μεταμορφώνονται σε άσεμνες γυναίκες και τραγουδούν ερωτικά τραγούδια για να τον σκανδαλίσουν. Μεταχειρίζονται κάθε λογής σατανικό τέχνασμα που ξέρουν, για να τον κρημνίσουν από τη μεγάλη πίστη και την πυρφόρα αγάπη που έχει στο Θεό. Μάταια όμως!

Ο άγιος πολεμά σαν ήρωας! Νηστεύει, ξαγρυπνά, προσεύχεται, αντιστέκεται θαρραλέα. Με ανίκητο όπλο το πανάγιο όνομα του Χριστού τους κοροϊδεύει και τους διώχνει.

Κανένας μέχρι τώρα, στην πνευματική ιστορία της ανθρωπότητας, δεν τράβηξε τόσους πολλούς ανελέητους σατανικούς πολέμους και να άντεξε. Αυτός, όχι μόνο άντεξε τις ποικιλόμορφες και έξω από κάθε φαντασία δαιμονικές επιθέσεις αλλά και νίκησε!

Τα κατορθώματά του αγίου Αντωνίου προκάλεσαν το θαυμασμό όλου του χριστιανικού κόσμου. Οι διηγήσεις από τους νικηφόρους πολέμους του με το σατανά έγιναν οι καθημερινές συζητήσεις των ανθρώπων της εποχής του.

Όλοι έβλεπαν σ' αυτόν, ένα μεγάλο φωτεινό αστέρι της Εκκλησίας. Ονομάστηκε Μέγας. Έτσι πλέον θα τον φωνάζουν όλοι: **Μέγα Αντώνιο!**

Θα μάθουν τον τόπο της άσκησης του και θα αρχίσουν να τον επισκέπτονται.

Πολλές φορές και οι ίδιοι θα γίνονται θεατές των μεγάλων ασκητικών αγώνων του.

Μια φορά που πήγαν κάποιοι να τον δουν και να ωφεληθούν από την σοφή διδασκαλία του, όταν έφθασαν κοντά στα ερείπια του φρουρίου όπου ασκήτευε, άκουσαν μέσα από το φρούριο άγριες κραυγές:

- Φύγε από τον τόπο μας. Η έρημος είναι δικιά μας. Δεν θα μπορέσεις να αντέξεις τις παγίδες και τις επιθέσεις μας!

Οι επισκέπτες νόμιζαν ότι οι φωνές ήταν ανθρώπινες. Δεν άργησαν όμως να καταλάβουν ότι οι φωνές αυτές δεν ήταν ανθρώπινες αλλά δαιμονικές.

Φοβήθηκαν τότε πολύ και ζήτησαν τη βοήθεια του αγίου για να προστατευτούν.

Ο άγιος τους πλησίασε με αγάπη και τους είπε:

- Μη φοβάστε αγαπητοί μου. Αφήστε το δαίμονα να χτυπιέται. Εσείς να κάνετε με πίστη το σταυρό σας και να βαδίζετε άφοβα στο δρόμο σας.

Οι επισκέπτες χαρούμενοι που αξιώθηκαν να πάρουν μια μικρή γεύση του υπεράνθρωπου αγώνα του άγιου αυτού ασκητή, του Μεγάλου Αντωνίου, ωφελημένοι και από την θεοφώτιστη διδασκαλία του, επέστρεψαν στα σπίτια τους ευτυχισμένοι, διαφημίζοντας παντού το όνομά του.

11. ΥΠΕΡΟΧΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ

Ο θαυμασμός για τα ασκητικά κατορθώματά του φέρνει κοντά του πολλούς που θέλουν να μιμηθούν την άγια ζωή του.

Οι μοναχοί τον έχουν σαν φωτεινό παράδειγμα. Και εκείνος, με υπομονή και στοργική αγάπη, τους δείχνει τους ωραίους πνευματικούς δρόμους που πρέπει να βαδίσουν για να έρθουν κοντά στο Θεό.

Τα φωτισμένα από το Άγιο Πνεύμα λόγια του γίνονται πολύτιμος οδηγός γι' αυτούς που διψούν τη σωτηρία της ψυχής τους. Σαν μαγεμένοι κάθονται δίπλα του και ακούν την υπέροχη διδασκαλία του. Οι πατρικές του νουθεσίες, σαν πολύτιμη δροσιά μέσα στον καύσωνα, γαληνεύουν τις ψυχές των πολυάριθμων επισκεπτών.

Τους μιλά για την αγάπη του Θεού και για τα άγια Πάθη του Χριστού με τέτοια πίστη και λαχτάρα, που οι ακροατές του συγκινούνται και κλαίει μαζί του.

Οι βεβαρημένοι από πολλά λάθη και αμαρτίες βρίσκουν κοντά του γαλήνη. Τους συμβουλεύει να μην απογοητεύονται από τα πολυάριθμα αμαρτήματά τους αλλά να προστρέχουν με δάκρυα στον εσταυρωμένο Λυτρωτή τους. Να βλέπουν τις άγιες πληγές, το ακάνθινο στεφάνι, τα μυτερά καρφιά στα πόδια και τα χέρια, την πληγωμένη

του πλευρά και να του ζητούν έλεος και συγνώμη. Να ξέρουν ότι γι' αυτούς πληγώθηκε ο αναμάρτητος Κύριος, για να επαναφέρει κοντά Του τα πλανεμένα προβατάκια Του.

Τα γεμάτα ευσπλαχνία λόγια του έκαναν όλους τους αμαρτωλούς να μετανιώνουν και τα δάκρυα της συγνώμης να λάμπουν σαν μαργαριτάρια στα πρόσωπά τους.

Τους θύμιζε όλους εκείνους τους αμαρτωλούς που μνημονεύει ο Χριστός στο άγιο Ευαγγέλιο, όπως τον άσωτο υιό, τον ταλαίπωρο Ζακχαίο, την πόρνη γυναίκα, τον πρώην τελώνη και μετά ευαγγελιστή Ματθαίο, τον διώκτη και μετά μεγάλο απόστολο Παύλο και τόσους άλλους, που με τη μετάνοια τους όχι μόνο συγχωρέθηκαν από το Θεό αλλά και αγίασαν!

Δεν προσπαθούσε μόνο να βοηθήσει τους αμαρτωλούς να μετανοήσουν αλλά και να αναζωπυρώσει μέσα στο βάθος της καρδιά τους τη φλόγα της αγάπης του Θεού.

Όταν μιλούσε για την αγάπη του Θεού, γινόταν όλος μια φωτιά και το πρόσωπο του έλαμπε τόσο δυνατά, που δεν μπορούσαν να τον κοιτάξουν κατάματα.

Η αγάπη του για το Χριστό έβγαινε μέσα από τα βάθη της ψυχής του όπως έβγαινε η καυτή λάβα από τα έγκατα του ηφαιστείου!

Όταν πρόφερε το όνομα του Κυρίου, η καρδιά του έπαλλε από συγκίνηση και τα δάκρυα της αγάπης αυλάκωναν το γλυκό ασκητικό πρόσωπό του.

Μια φορά, κάποιος μεταγενέστερος άγιος παρακαλούσε το Θεό να του δείξει όλους τους αγίους Του. Ο Θεός πραγματοποίησε την επιθυμία του και τον αξίωσε να δει όλα τα τάγματα των αγίων που ήταν στον Παράδεισο.

Ανάμεσα στους αγίους όμως, δεν μπόρεσε να διακρίνει πουθενά τον άγιο Αντώνιο. Απόρησε και ρώτησε το Θεό που είναι ο άγιος αυτός. Άκουσε τότε μια ουράνια φωνή να του λέει πως, ο άγιος Αντώνιος είναι όπου είναι και ο Θεός!

12. Η ΕΡΗΜΟΣ ΓΕΜΙΖΕΙ ΜΟΝΑΧΟΥΣ

Τέτοιος σπάνιος και μοναδικός διδάσκαλος δεν επρόκειτο να μείνει κρυμμένος. Το όνομα του κυκλοφορεί παντού και πλήθη συρρέουν για να τον δουν και να πάρουν την ευλογία του.

Παλικάρια, που η καρδιά τους σαγηνεύτηκε από τον πόθο της αφιέρωσης στο Χριστό, εγκαταλείπουν τα εγκόσμια και γίνονται κοντά του μοναχοί. Η γύρω από το ερειπωμένο ασκητήριο του περιοχή γεμίζει από ασκητές μοναχούς. Πολυάριθμοι οι μαθητές του. Η έρημος μετατράπηκε σε πόλη από τα πολλά μοναστήρια που έγιναν.

Σαν τους αγγέλους στον ουρανό, έτσι και αυτοί εδώ στη γη, μέσα στην ησυχία της ερήμου, υμνούν και δοξάζουν το Θεό μέρα και νύχτα.

Οι δαίμονες λυσομανούν και τους πολεμούν άγρια. Αυτοί όμως δεν φοβούνται, γιατί έχουν κοντά τους τον έμπειρο πολεμιστή αρχηγό.

Σ' αυτόν καταφεύγουν για να μάθουν πώς να πολεμούν συνετά και σωστά το σατανά.

Ο άγιος Αντώνιος, με τη μεγάλη πατρική στοργή που έχει, μαζεύει τακτικά όλα τα αφιερωμένα στο Χριστό πνευματικά του παιδιά και με παραδείγματα από τις δικές του εμπειρίες, τους συμβουλεύει με σοφία.

- Προσέχετε παιδιά μου, τις πονηριές και τα λόγια του σατανά. Μην τα πιστεύετε ότι και να σας λέει. Μια φορά μ' επισκέφτηκε ο δαίμονας και μου λέει: <<Ήρθαμε Αντώνιε να σου φέρουμε φως, γιατί σε λυπούμαστε που ζεις μέσα στο μαύρο σκοτάδι!>>. Τότε εγώ δεν τους μίλησα. Έκλεισα τα μάτια μου και προσευχήθηκα. Όταν άνοιξα πάλι τα μάτια μου, δεν είδα πουθενά φως. Βασίλευε παντού απόλυτο σκοτάδι και οι δαίμονες είχαν εξαφανιστεί τρομαγμένοι.

- Σ' εμένα άγιε Γέροντα κουνά το κελί μου τόσο πολύ, που μου φαίνεται πως θα το γκρεμίσει! του λέγει ένας μοναχός.

- Μη φοβάσαι αδελφέ μου τις πανουργίες του αυτές. Και σε μένα κάποτε ήρθαν πολλοί και έσειαν δυνατά το ασηκητήριο που μένω για να φοβηθώ και να φύγω. Ένας τότε απ' αυτούς, πελώριος στο ύψος και φοβερός στην όψη, παρουσιάστηκε μπροστά μου και μου είπε: <<Εγώ είμαι η δύναμη του Θεού, Αντώνιε. Τι θέλεις να σου χαρίσω;>>. Κατάλαβα αμέσως το δαιμονικό τέχνασμα και αφού φύσηξα κατ' επάνω του τρεις φορές, φώναξα: <<Στο όνομα του Κυρίου μου Ιησού Χριστού, φύγε από μπροστά μου!>>. Δεν πρόλαβα να τελειώσω την προσευχή μου και εξαφανίστηκε, αφήνοντας πίσω του μια φοβερή βρώμα.

- Όταν νηστεύουμε Γέροντα, μας φέρνει στη φαντασία πλούσια γεύματα και ψωμιά και μας ανοίγει τέτοια όρεξη, που δεν έχουμε κουράγιο να προσευχηθούμε ούτε και τη νηστεία μας να συνεχίσουμε!

- Γνωρίζει παιδιά μου, ότι η νηστεία είναι ένα πολύ μεγάλο όπλο εναντίον του, γι' αυτό και προσπαθεί να σας αποκαρδιώσει από τη μεγάλη αυτή άσκηση της νηστείας.

Με τη νηστεία, την αγρυπνία και την προσευχή, ο Θεός μας χαρίζει πλούσια τα ουράνια χαρίσματα. Κάποτε που νήστευα πολλές μέρες, ήρθε ο ελεεινός ντυμένος σαν καλόγερος, μου έφερε ψωμιά και μου είπε: «Μη νηστεύεις πολύ Αντώνιε, γιατί θα αρρωστήσεις. Φάε από τα ψωμιά που σου έφερα να δυναμώσεις!». Εγώ τότε σηκώθηκα όρθιος, έκανα το σταυρό μου και προσευχήθηκα θερμά στον Κύριο μου. Ο δαίμονας αμέσως εξαφανίστηκε.

Ο άγιος συμβούλευε τα πνευματικά του παιδιά να προσέχουν όλους τους λογισμούς που έμπαιναν μέσα στο μυαλό τους και να τους εξομολογούνται στους πιο έμπειρους γέροντες.

Οι λογισμοί, έλεγε, είναι η πιο εύκολη πόρτα και ο πιο εύκολος τρόπος για να πολεμήσει ο δαίμονας μια ψυχή. Μέσα από τους λογισμούς, άλλοτε μας απογοητεύει για τον πνευματικό δρόμο που διαλέξαμε και άλλοτε μας σπέρνει μεγάλο φόβο ότι στον αγώνα εναντίον του δεν θα τα καταφέρουμε, γιατί θα μας νικήσει.

Άλλοτε πάλι, μας ρίχνει σε τόσο μεγάλες υπερήφανες σκέψεις, πως είμαστε τάχα «μεγάλοι άγιοι», που αν δεν είμαστε στηριγμένοι στην ασάλευτη πέτρα της ταπείνωσης, σίγουρα θα μας πλανέψει και θα χαθούμε. Και μόνος του ο εγωισμός φθάνει για να στείλει στην κόλαση μια ψυχή!

- Μια φορά, τους έλεγε ο άγιος Αντώνιος, για να με ρίξουν με τον εγωισμό στη φωτιά της κόλασης, ήρθαν οι δαίμονες και έκαναν πως με θαύμαζαν. Μάλιστα έπεσαν να με προσκυνήσουν, ότι είμαι τάχα μεγάλος και τρανός άγιος, και μου έλεγαν: <<Είσαι μεγάλος άγιος, Αντώνιε, είσαι ευτυχισμένος...>>. Δεν τους άφησα να τελειώσουν τα

λόγια τους. Με βαθιά ταπείνωση έκλαψα πολύ ενώπιον του Κυρίου μου και είπα: <<Συγχώρησε με Κύριε, τον αμαρτωλό δούλο Σου, που είναι ο χειρότερος απ' όλους τους ανθρώπους της γης>>. Τότε άκουσα να μουγκρίζουν και να ουρλιάζουν τόσο πολύ, σαν να τους μαστίγωνε κάποιος ανελέητα, και μου έλεγαν: <<Μας καις, Αντώνιε, μας καις και μας μαστιγώνεις με τη μεγάλη σου ταπείνωση. Δε σε αντέχουμε άλλο!>>.

Με τέτοια σοφία και με τόσα πολλά παραδείγματα από τις προσωπικές του εμπειρίες, δίδασκε και καθοδηγούσε ο Μέγας Αντώνιος τους μοναχούς του αλλά και όλους τους ευσεβείς χριστιανούς που κατέφευγαν στο μακρινό ερημητήριο του.

13. ΚΟΝΤΑ ΣΤΟΥΣ ΜΑΡΤΥΡΕΣ

Την περίοδο αυτή που ο άγιος αγωνίζεται ασκητικά στην έρημο, η Εκκλησία δοκιμάζει πίκρες και διωγμούς. Ο αυτοκράτορας Μαξιμίνος διατάζει γύρω στο 311 μ.Χ. μεγάλο διωγμό κατά των χριστιανών.

Η Εκκλησία ζει μια από τις πιο αιματοβαμμένες και ηρωικές περιόδους της ζωής της. Αναρίθμητοι χριστιανοί συλλαμβάνονται και υποφέρουν πολλά μαρτύρια για την αγάπη του Χριστού.

Ο μεγάλος διωγμός έρχεται και στην Αίγυπτο. Το αίμα των μαρτύρων ποτίζει τη χώρα του Νείλου. Ο Μέγας Αντώνιος ακούει στην έρημο όπου ασκητεύει τα φριχτά βασανιστήρια που υποφέρουν οι μάρτυρες και τους θαυμάζει.

Αφήνει την έρημο και με μερικούς άλλους μοναχούς έρχεται κοντά στους άγιους αθλητές. Καίγεται η καρδιά του

από τον πόθο να μαρτυρήσει και αυτός για την αγάπη του λατρεμένου του Ιησού.

Μπαίνει άφοβα στις φυλακές και εμψυχώνει με τα γλυκά και τρυφερά του λόγια τους μάρτυρες. Εγκωμιάζει την υπομονή τους και τους γεμίζει την καρδιά με θάρρος και πίστη βαθιά.

Οι μάρτυρες ενθουσιάζονται με την παρουσία του ξακουστού ασκητή. Με απaráμιλλη δύναμη και θάρρος υπομένουν τα φριχτά βασανιστήρια των ειδωλολατρών. Στέκονται χωρίς φόβο μπροστά στα θηρία που πέφτουν με ορμή πάνω τους για να ξεσχίσουν τις σάρκες τους.

Ανεβασμένοι πάνω στους σταυρούς, ενώ τους καίνε σαν λαμπάδα, ψάλλουν με χαρά τον ύμνο της νίκης. Ψέλνοντας ύμνους και δοξολογίες στο Θεό, μπαίνουν μέσα στα μεγάλα καζάνια με την καυτή πίσσα που τους βάζουν οι ειδωλολάτρες για να αρνηθούν το Χριστό.

Ο Μέγας Αντώνιος ζηλεύει τα μαρτύρια τους. Θέλει και αυτός να μαρτυρήσει για το Χριστό. Το θέλημα του Θεού όμως είναι άλλο. Όταν σταμάτησε ο διωγμός, γύρισε πίσω στην αγαπημένη του ερημιά και άσκηση, κοντά στους πολυάριθμους ασκητές, τα πνευματικά του παιδιά, που τον περίμεναν με αγωνία.

14. ΘΕΡΑΠΕΥΕΙ ΔΑΙΜΟΝΙΣΜΕΝΗ

Όσο η φήμη της αγιοσύνης του μεγάλωνε, αυξάνονταν και τα πλήθη των ανθρώπων που ερχόταν στη μακρινή έρημο να δουν και να ακούσουν τον μεγάλο και σοφό ασκητή. Κάποτε ήρθε και ένας ανώτατος αξιωματούχος, που τον έλεγαν Μαρτινιανό.

- Άνθρωπε του Θεού, του λέγει με πόνο και δάκρυα πικρά, βοήθησε με σε παρακαλώ για το όνομα του Θεού. Έχω μια κόρη που την ενοχλεί φοβερά ο σατανάς. Προσευχήσου να φύγει το δαιμόνιο από πάνω της.

- Άνθρωπε μου, τι θέλεις να κάνω; Αμαρτωλός είμαι όπως και συ. Αν όμως πιστεύεις στο Χριστό, γύρνα στο σπίτι σου, προσευχήσου με πίστη στο Θεό και θα θεραπευτεί η κόρη σου.

Ο αξιωματικός εκείνος πίστεψε με απλότητα στα λόγια του αγίου. Επέστρεψε σπίτι του και με δάκρυα προσευχήθηκε στο Θεό να θεραπεύσει με την ευχή του Μεγάλου Αντωνίου την αγαπημένη του θυγατέρα. Το θαύμα έγινε. Το δαιμόνιο έφυγε και το παιδί θεραπεύτηκε.

Από τότε πολλοί άρρωστοι άρχισαν να έρχονται στο θαυματουργό ασκητή για να πάρουν την ευλογία του και να θεραπευτούν από τις διάφορες ασθένειες. Ανάμεσά τους ήταν και πολλοί δαιμονισμένοι, τους οποίους ελευθέρωνε με την πύρινη προσευχή του από τα σκοτεινά δεσμά του σατανά.

15. ΦΕΥΓΕΙ ΣΤΗ ΜΑΚΡΙΝΗ ΕΡΗΜΟ

Όσο όμως τα πλήθη του κόσμου αυξάνονταν και οι τιμές στο πρόσωπό του μεγάλωναν, ο άγιος στεναχωριόταν. Από το φόβο μήπως το δαιμόνιο της υπερηφάνειας κατορθώσει να τον ξεγελάσει, αποφασίζει κρυφά να αναχωρήσει από τον τόπο εκείνο και να πάει πολύ μακριά, στην Άνω Θηβαΐδα.

Αφού πήρε μαζί του λίγο ξερό ψωμί, ήρθε κάτω στο ποτάμι για να περάσει με καμιά βάρκα στην απέναντι όχθη.

Ξαφνικά, εκεί που περίμενε τη βάρκα, ακούει μια φωνή να του λέει:

- Που πηγαίνεις Αντώνιε;

- Ο λαός με ενοχλεί και μου ζητά να κάνω θαύματα παραπάνω από τις δυνάμεις μου, γι' αυτό φεύγω πολύ μακριά για την Άνω Θηβαΐδα.

- Και στη Θηβαΐδα να πας, θα έρθουνε να σε βρουνε. Αν θέλεις να έχεις μεγάλη ησυχία, πήγαινε στο εσωτερικό της ερήμου.

- Ποιος θα μου δείξει το δρόμο, αφού εγώ δεν τον ξέρω;

- Σε λίγο θα έρθουν κάποιοι Σαρακηνοί. Ακολουθήσε τους και αυτοί θα σε οδηγήσουν στον τόπο που θα βρεις απόλυτη γαλήνη και ησυχία.

Πράγματι, σε λίγο έφθασαν κάποιοι Σαρακηνοί που δέχτηκαν ευχαρίστως να τον οδηγήσουν εκεί που ήθελε. Μετά από τρεις μέρες έφθασαν σ' ένα ψηλό βουνό που λεγόταν πριν Κόλζιμ, γιατί μετά ονομάστηκε <<όρος του αγίου Αντωνίου>>. Ήταν περίπου 50 με 60 χιλιόμετρα μακριά από την Ερυθρά θάλασσα.

Το μέρος αυτό ήταν πολύ όμορφο. Είχε αρκετές χουρμαδιές και άφθονο γάργαρο νερό. Εδώ άφησαν οι Σαρακηνοί τον άγιο Αντώνιο, αφού του έδωσαν προηγουμένως λίγα ψωμιά που είχαν μαζί τους.

Το τόπο αυτό τον αγάπησε πολύ ο Μέγας Αντώνιος. Εδώ θα ζήσει μόνος του, με μόνη τη συντροφιά του πολυαγαπημένου Κυρίου του. Απομονωμένος από τον κόσμο, στη γαλήνη της απόλυτης ησυχίας, με αυστηρή άσκηση, προσεύχεται θερμά νύχτα και μέρα. Εδώ ο Θεός του αποκαλύπτει τα μυστήρια της ζωής και της Δημιουργίας.

Ζει σαν επίγειος άγγελος, με μόνη φροντίδα την αδιάκοπη δοξολογία του Θεού.

Μετά από λίγο καιρό έμαθαν οι μαθητές του που βρισκόταν ο αγαπημένος τους πνευματικός Πατέρας και με μεγάλη αγάπη και λαχτάρα έτρεξαν κοντά του. Είχαν ανάγκη τις σοφές του συμβουλές και τη θαυματουργή ευλογία του.

Αυτοί φρόντιζαν και την διατροφή του, φέρνοντας τακτικά τα απαιτούμενα ελάχιστα τρόφιμα. Αυτό στεναχωρούσε πολύ τον άγιο Αντώνιο, που έβλεπε τον κόπο, την κούραση και την ταλαιπωρία των μοναχών να φέρουν από τόσο μακριά τα απαιτούμενα για την διατροφή του.

Εξάλλου το μέρος αυτό ήταν πολύ εύφορο. Γι' αυτό, ζήτησε και του έφεραν τα βασικά γεωργικά εργαλεία καθώς και λίγο σιτάρι για να σπέρνει. Έτσι έγινε αυτοσυντήρητος, αφού είχε τη δυνατότητα να βγάζει μόνος του, με τον ιδρώτα του προσώπου του, το λίγο ψωμάκι του.

Αργότερα, για τις ανάγκες των επισκεπτών του θα φυτέψει και λίγα λαχανικά. Τα άγρια όμως ζώα της ερήμου, όταν ερχόντουσαν για να πιούν νερό, φρόντιζαν να περνούν και από το μικρό του κήπο. Έτσι, έμπαιναν μέσα και κατέστρεφαν και τον κήπο και τα σπαρτά.

Μια μέρα που είδε ένα τέτοιο άγριο ζώο μέσα στον κήπο, πήγε κοντά του και σαν να μιλούσε σε άνθρωπο του είπε:

- Γιατί μου καταστρέφετε τον κήπο, αφού εγώ ποτέ δεν σας έχω βλάψει; Πηγαίνετε στο όνομα του Χριστού και εδώ μη ξαναέρθετε.

Από τότε κανένα άγριο ζώο δεν πλησίασε τον κήπο ή τα σπαρτά για να τα καταστρέψει!

16. ΟΙ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ

Η αγιασμένη ασκητική πορεία του αγίου Αντωνίου ερέθιζε πολύ τους δαίμονες, οι οποίοι δεν σταμάτησαν ούτε μια στιγμή να τον πολεμούν και να ελπίζουν πως κάποτε θα τον νικήσουν. Δεν άντεχαν την πύρινη προσευχή του, γιατί τους έκαιγε και τους μαστίγωνε.

Μια φορά μάζεψαν όλα τα θηρία της ερήμου, λιοντάρια και ύαινες και τον περικύκλωσαν. Απειλούσαν να τον κατασπαράξουν. Μούγκριζαν και έτριζαν τα δόντια τους απειλητικά. Ο Αντώνιος βγήκε από το καλύβι του και με θάρρος τους λέει:

- Αν πήρατε εξουσία από το Θεό να με φάτε, ελάτε. Αν όμως οι δαίμονες σας εξανάγκασαν, φύγετε από εδώ, γιατί είμαι δούλος του Χριστού!

Μόλις είπε τα λόγια αυτά, όλα τα άγρια ζώα, λες και κάποιος τα μαστίγωνε, φύγανε με ορμή από εκεί. Ο άγιος ευχαρίστησε τότε το Θεό για την ουράνια προστασία που είχε.

* * *

Μια άλλη φορά πάλι, ενώ έπλεκε ένα μικρό καλάθι, ακούει την πόρτα να ανοίγει μοναχή της. Γύρισε προς το μέρος της και είδε ένα παράξενο θηρίο. Από την κοιλιά και πάνω ήταν σαν άνθρωπος, ενώ από τη μέση και κάτω έμοιαζε με γαϊδούρι. Ήταν ο σατανάς μεταμορφωμένος. Ο Αντώνιος έκανε το σταυρό του και του είπε:

- Είμαι δούλος Χριστού και αν επέτρεψε ο Θεός να μου κάνεις κακό κάνε το, ειδάλλως εξαφανίσου.

Το θηρίο, που ήταν άλλη μια μεταμόρφωση του σατανά, έδειξε τόσο φόβο και τρόμο, ώστε το έβαλε στα πόδια. Στην προσπάθεια του να φύγει γρήγορα, έπεσε κάτω και ξεψύχησε. Ο θάνατος του ήταν το συμβολικό σημείο της κατάρτησης των δαιμόνων.

Οι δαίμονες, που επί είκοσι σχεδόν συνεχή χρόνια δεν έπαψαν να τον πολεμούν και να τον βασανίζουν χωρίς να κατορθώσουν τίποτα, άρχισαν να ομολογούν τώρα την αδυναμία τους πάνω στους αγωνιστές χριστιανούς.

* * *

Μια πολύ άγρια νύχτα του χειμώνα, διηγόταν ο άγιος, που ο αέρας φύσαγε δυνατά και έβρεχε καταρρακτωδώς, άκουσα κάποιον να μου χτυπά την πόρτα. Με τη σκέψη πως μπορεί να ήταν κάποιος επισκέπτης, άνοιξα την πόρτα της καλύβας μου. Βλέπω τότε μπροστά μου ένα πανύψηλο δαίμονα να μου λέει:

- Εγώ είμαι ο διάβολος... Πες μου, γιατί με κατακρίνουν τόσο άδικα οι Μοναχοί και όλοι οι Χριστιανοί; Γιατί τα βάζουν συνέχεια μαζί μου και με καταριούνται;
- Διότι τους πειράζεις και τους σκανδαλίζεις, του απάντησα.
- Αυτοί μόνοι τους πειράζονται και σκανδαλίζονται. Εγώ δεν έχω πια δύναμη, έχω εξασθενήσει, ομολόγησε τότε ο δαίμονας.
- Πάντα ήσουνα ψεύτης, τώρα όμως είπες την αλήθεια. Ο σταυρικός θάνατος και η Ανάσταση του Κυρίου μας σε απογύμνωσε από κάθε δύναμη.

Μετά τα λόγια αυτά του αγίου, ο σκοτεινός εχθρός της ψυχής μας, ο πονηρός δαίμονας, έφυγε ντροπιασμένος.

17. ΘΕΪΚΑ ΧΑΡΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΙΕΣ

Με τους μεγάλους ασκητικούς αγώνες του και τη θερμή προσευχή του, νεκρώθηκαν οι πάσης φύσεως σαρκικές ορμές και γήινες επιθυμίες του, ώστε έφτασε στο βαθμό της απάθειας.

Ο Θεός τον πλημμύρισε στην κυριολεξία με ουράνια χαρίσματα. Είναι να θαυμάζει κανείς το πλήθος των χαρισμάτων αλλά και των θαυμάτων που γίνονται με μόνη την πύρινη προσευχή του. Μερικά χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι και τα παρακάτω.

18. Η ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΟΥ ΦΡΟΝΤΩΝΑ

Ένας άρχοντας από το παλάτι του βασιλιά που τον έλεγαν Φρόντων, έπασχε από μια φοβερή αρρώστια που σιγά – σιγά θα τον τύφλωνε τελείως. Ήρθε στο ασκητήριο του αγίου και ζήτησε τη βοήθειά του. Ο άγιος Αντώνιος του είπε:

- Φύγε γρήγορα και στο δρόμο θα θεραπευτείς!

Εκείνος όμως, δεν ήθελε να φύγει πριν θεραπευτεί. Του ξαναλέει ο άγιος:

- Όσο είσαι εδώ δεν πρόκειται να γίνεις καλά. Φύγε λοιπόν γρήγορα και μέχρι να φτάσεις στην Αίγυπτο θα είσαι καλά!

Πείστηκε ο άρρωστος άρχοντας και έφυγε. Στο δρόμο έγινε τελείως καλά.

19. ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΣΙΧΑΜΕΡΗΣ ΑΡΡΩΣΤΙΑΣ

Μια κοπέλα, που καταγόταν από τη Βούσιρη της Τρίπολης στη Λιβύη, είχε μια βαριά και σιχαμερή αρρώστια.

Τα δάκρυα που έτρεχαν από τα μάτια της και τα υγρά που έβγαιναν από τα αυτιά και το στόμα της, μόλις έπεφταν χάρω γινόντουσαν σκουλήκια. Το κορμί της ήταν παράλυτο και τα μάτια της δεν ήταν φυσιολογικά. Οι γονείς της είχαν απελπιστεί, γιατί κανένας γιατρός δεν μπόρεσε να την βοηθήσει. Άκουσαν τότε για τον θαυματουργό άγιο Αντώνιο και αποφάσισαν να πάρουν την κόρη τους στη μακρινή έρημο, εκεί που ζούσε και ασκήτευε ο άγιος, για να την θεραπεύσει.

Πριν ακόμα φθάσουν εκεί, λέει στους μοναχούς του ο μέγας Αντώνιος:

- Πηγαίνετε και θα βρείτε αυτή την άρρωστη να έχει θεραπευτεί. Δεν χρειάζεται να κάνουν τόσο κόπο να έρθουν εδώ για να δουν ένα αμαρτωλό άνθρωπο σαν και μένα. Ο Θεός τους ελέησε και άκουσε την προσευχή τους. Με το λόγο του έγινε αμέσως και το θαύμα. Μπροστά στα έκπληκτα μάτια των γονιών της σηκώθηκε από το φορείο που την μετέφεραν και περπάτησε μόνη της, χωρίς να έχει πλέον πάνω της κανένα σημείο που να δείχνει την προηγούμενη σιχαμερή αρρώστια.

20. ΟΙ ΔΙΨΑΣΜΕΝΟΙ ΜΟΝΑΧΟΙ

Μια μέρα, εκεί που δίδασκε με σοφία τους μαθητές του να προσέχουν πολύ από τους ρυπαρούς λογισμούς, που είναι η αρχή των σαρκικών πειρασμών, αλλά και από τον καταραμένο εγωισμό, που είναι η βάση όλων των αμαρτημάτων και η πύλη της κόλασης, ξαφνικά σηκώνεται γρήγορα και φωνάζει δυο μοναχούς.

- Πάρτε μια στάμνα με νερό και πηγαίστε γρήγορα πίσω από αυτούς τους μεγάλους λόφους. Θα βρείτε δυο μοναχούς που θέλουν να έρθουν εδώ. Ο ένας πέθανε από τη δίψα. Τρέξτε να προλάβετε τον άλλο που κινδυνεύει.

Οι μοναχοί έτρεξαν γρήγορα προς το μέρος που τους είπε ο άγιος. Μετά από πολλές ώρες πεζοπορία, είδαν τους δυο μοναχούς. Πράγματι ο ένας είχε πεθάνει και τον έθαψαν εκεί. Τον άλλο, αφού τον συνέφεραν με δροσερό νερό και λίγο φαγητό, τον έφεραν κατόπιν στον άγιο.

Θαύμασαν τότε όλοι το μεγάλο χάρισμα της προόρασης, με το οποίο στόλισε ο Θεός τον εκλεκτό του δούλο Αντώνιο.

Το ίδιο μεγάλο χάρισμα μπορούμε να θαυμάσουμε και στην περίπτωση του Ευλόγιου.

21. Ο ΛΕΠΡΟΣ ΚΑΙ Ο ΕΥΛΟΓΙΟΣ

Ο Ευλόγιος έζησε στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου. Ήταν ένας πάρα πολύ φιλόανθρωπος και ευσπλαχνικός χριστιανός, που με χαρά και υπομονή βοηθούσε τον κάθε φτωχό και δυστυχισμένο που έβρισκε μπροστά του.

Μια φορά βρήκε έναν εγκαταλελειμμένο λεπρό γέροντα, που ζητούσε απελπισμένα βοήθεια. Τον λυπήθηκε και τον πήρε στο μικρό σπιτάκι του για να τον περιποιείται. Για να μπορεί να τον συντηρεί δούλευε όλη την ημέρα και το βράδυ περιποιόταν τις πληγές του λεπρού με κίνδυνο της ζωής του, γιατί η λέπρα είναι μεταδοτική.

Ο λεπρός γέροντας ενώ στην αρχή ήταν πολύ χαρούμενος που βρέθηκε κάποιος να τον προστατέψει, μετά έγινε τόσο δύστροπος και αναιδής, που έβριζε και εξευτέλιζε χωρίς αιτία τον καημένο τον Ευλόγιο. Με τίποτε δεν μπορούσε να τον γαληνέψει εκείνος.

Για δεκαεπτά ολόκληρα χρόνια έγινε αφόρητη η ζωή του με την διαβολική αυτή αχαριστία του λεπρού. Πολλές φορές σκέφτηκε να τον διώξει από το σπίτι του αλλά και πάλι τον λυπόταν και έκανε υπομονή. Επειδή όμως οι λογισμοί να τον διώξει δεν έφευγαν καθόλου από το μυαλό του, αποφάσισε να καταφύγει στον άγιο Αντώνιο για να τον συμβουλέψει τι να κάνει.

Μαζί λοιπόν με άλλους προσκυνητές που πήγαιναν να γνωρίσουν το φημισμένο ασκητή, πήγε και ο Ευλόγιος για τη δική του υπόθεση. Την ώρα εκείνη ο άγιος Αντώνιος μιλούσε σε ένα μεγάλο πλήθος από επισκέπτες που ήταν εκεί. Ξαφνικά, σταματά την ομιλία του και περνώντας ανάμεσα από το πλήθος ήρθε κοντά του και του λέει:

- Ευλόγιε, τι θέλεις εδώ εσύ; Τρέξε γρήγορα στη δουλειά σου για να μη χάσεις από το Θεό το μισθό δεκαεπτά χρόνων!

Τα έχασε ο Ευλόγιος. Ο άγιος Αντώνιος, τον οποίο για πρώτη φορά έβλεπε τώρα, ήξερε και το όνομά του αλλά και τι πρόβλημα είχε. Μετά απ' αυτό, επέστρεψε πίσω στο

σπιτάκι του για να συνεχίσει τη φιλόνηρωπη υπηρεσία του στον αχάριστο λεπρό. Σε τρεις μέρες ο λεπρός γέροντας πέθανε! Σαράντα μέρες μετά από το θάνατο του λεπρού πέθανε και ο Ευλόγιος.

22. ΔΙΩΧΝΕΙ ΤΑ ΔΑΙΜΟΝΙΑ

Ποτέ δεν έπαψαν όσο ζούσε να τον πειράζουν και να τον πολεμούν οι δαίμονες. Ποτέ όμως δεν έπαψαν και να τον φοβούνται όταν σήκωνε τα χέρια του στον ουρανό, σ' εκείνες τις πύρινες προσευχές του.

Όλες οι φωτιές του κόσμου να έπεφταν πάνω τους δεν θα τους έκαιγαν πιο πολύ απ' ότι μια πύρινη προσευχή του Αγίου. Όταν τους διέταζε να φύγουν από κάπου ή από κάποιον δεν μπορούσαν να αντισταθούν.

* * *

Μια μέρα, προκειμένου να επισκεφθεί κάποια μοναστήρια, επιβιβάστηκε σ' ένα μικρό πλοiάριο για να περάσει στην απέναντι όχθη. Κάποια στιγμή, μια βρωμερή μυρουδιά ήρθε στη μύτη του και τότε ρώτησε:

- Τι βρωμάει τόσο πολύ εδώ πέρα;
- Μήπως κανένα βρωμισμένο ψάρι; τον ρωτήσανε.
- Όχι, άλλη πιο χειρότερη δυσσομία μυρίζω.

Ξαφνικά, ακουστήκανε μέσα από το αμπάρι του πλοίου τρομακτικές κραυγές να βγαίνουν από το στόμα κάποιου δυστυχισμένου νέου που ο δαίμονας είχε μπει μέσα του και τον βασάνιζε.

Προσευχήθηκε, σταύρωσε το νέο και το δαιμόνιο βγήκε από το δυστυχισμένο παλικάρι, που ήρεμο τώρα και υγιή, έπεσε στα πόδια του αγίου για να τον ευχαριστήσει.

Κατάλαβαν τότε όλοι ότι η δυσωδία που μύρισε ο άγιος ήταν ο βρωμερός δαίμονας που κρυβόταν στο παλικάρι.

* * *

Μια άλλη μέρα που ο άγιος ήταν στην Αλεξάνδρεια για να ενισχύσει τους χριστιανούς στην ορθόδοξη πίστη, τον πλησίασε μια γυναίκα και με δάκρυα στα μάτια τον παρακάλεσε να θεραπεύσει την κόρη της που ήταν δαιμονισμένη.

Το δαιμόνιο βασάνιζε φριχτά το καημένο το κορίτσι. Πότε το έριχνε στη φωτιά για να το κάψει και πότε στα ποτάμια για να το πνίξει. Άλλες φορές το έβαζε να τρώει τις ίδιες του τις σάρκες ή τα απορρίμματα του. Ήταν ένα ατέλειωτο μαρτύριο, το οποίο έκανε τη δυστυχησμένη μάνα να κλαίει από το πρωί μέχρι το βράδυ.

Έφεραν τη δαιμονισμένη κόρη μπροστά του. Το δαιμόνιο, μόλις είδε τον άγιο, μούγκρισε φοβερά από τον τρόμο του και βγήκε αμέσως, ελευθερώνοντας την κοπέλα από τα σκοτεινά δεσμά του.

23. ΒΛΕΠΕΙ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΑΜΜΟΥΝ

Η καθαρή του ψυχή είχε τόση δύναμη και χάρη, ώστε αξιώθηκε από το Θεό να βλέπει ουράνιες αποκαλύψεις και να εμβαθύνει στα μυστήρια του Θεού.

Μια μέρα, εκεί που συζητούσε με τους μαθητές του για τις χαρές της Βασιλείας των Ουρανών, βλέπει μια ολόλευκη ψυχή να ανεβαίνει ψηλά. Γινόταν μεγάλο πανηγύρι στον ουρανό. Την συνόδευαν οι άγιοι άγγελοι ψάλλοντας ύμνους χαράς και δοξολογίας.

Απόμεινε εκεί εκστατικός να βλέπει το υπερκόσμιο αυτό θέαμα και παρακαλούσε μυστικά το Θεό να του αποκαλύψει τίνος ήταν η ολόλαμπρη ψυχή.

Άκουσε τότε μια φωνή από τον ουρανό να του λέει:

- Είναι η ψυχή του Αμμούν.

Ο Αμμούν ήταν ένας άγιος μοναχός που ασκήτευε στο όρος της Νιτρίας, μια περιοχή που απείχε από το ασκητήριο του Μεγάλου Αντωνίου περίπου δεκατρείς μέρες πεζοπορία. Γι' αυτόν λέγανε πως, όταν ήθελε να περάσει το ποτάμι, περπατούσε πάνω στα νερά χωρίς να βουλιάζει!

Βλέποντας τη χαρά και το θαυμασμό του αγίου Αντωνίου οι μαθητές του, τον ρώτησαν να μάθουν τι έβλεπε.

- Αυτή τη στιγμή πέθανε ο Αμμούν, ο άγιος συνασκητής και φίλος μου. Βλέπω την ψυχή του να ανεβαίνει στον ουρανό και τους αγίους αγγέλους να πανηγυρίζουν από χαρά! Οι μαθητές του σημείωσαν την ώρα αυτή που είδε ο άγιος το όραμα.

Μετά από τριάντα περίπου μέρες έφθασαν στο ερημητήριο του αγίου Αντωνίου μοναχοί από το όρος της Νιτρίας, εκεί που ασκήτευε ο όσιος Αμμούν, και ανέφεραν την ημέρα και την ώρα του θανάτου του.

Με έκπληξη διαπίστωσαν ότι ήταν η ίδια ακριβώς ώρα και ημέρα που είδε ο άγιος Αντώνιος το όραμα και θαύμασαν ακόμα περισσότερο για τα ουράνια χαρίσματα του μεγάλου ασκητή της ερήμου, του Μεγάλου Αντωνίου.

24. ΟΝΟΜΑΖΕΤΑΙ ΜΕΓΑΣ

Στην εποχή του, πολλοί διερωτήθηκαν τι παραπάνω από όλους τους υπόλοιπους μεγάλους ασκητές είχε ο άγιος

Αντώνιος, ώστε να δοξαστεί τόσο πολύ από τους ανθρώπους αλλά και να γεμίσει από τόσα πολλά θεϊκά χαρίσματα. Μετρημένοι στα δάχτυλα είναι εκείνοι που πήραν από τους ανθρώπους τον επίσημο τίτλο **Μέγας**. Ανάμεσα τους και ο Μέγας Αντώνιος.

Γιατί όμως; Τι είχε στην καρδιά του αυτός ο ταπεινός, ο πράος, ο γλυκός, ο στοργικός, ο ανεπανάληπτος πνευματικός Πατέρας, ώστε να μοιάζει στα λόγια και τη συμπεριφορά του με τον Κύριο μας Ιησού;

Αν είχαμε τη δυνατότητα να ανοίξουμε και να μπούμε μέσα στην καρδιά του ουράνιου αυτού ανθρώπου, ή καλύτερα του επίγειου αυτού αγγέλου, θα βλέπαμε να υπάρχει χαραγμένο πάνω της τόσο βαθιά και τόσο έντονα μονάχα μια μορφή και ένα όνομα. Ήταν η μορφή του πολυαγαπημένου του Σωτήρα και Λυτρωτή και το όνομα <<Ιησούς Χριστός, η μοναδική Αγάπη>>!

Αγαπούσε και λάτρευε τον Χριστό μ' έναν άπειρο και θεϊκό έρωτα που έκανε την καρδιά του να μοιάζει πιο πολύ με ηφαίστειο που κόχλαζε και την αγάπη του με καυτή λάβα!

Δεν υπήρχε περίπτωση να τον δεις και να μην αγαπήσεις το Χριστό, να γονατίσεις μπροστά του για να εξομολογηθείς τα φριχτά σου αμαρτήματα και να μη νιώσεις την άπειρη ευσπλαχνία και αγάπη του Θεού!

Το σεβάσμιο και γλυκό του πρόσωπο έλαμπε μ' ένα ουράνιο, θεϊκό φως και τα διεισδυτικά, γεμάτα τρυφερή στοργή και αγάπη μάτια του, σ' έκαναν να πιστεύεις ότι σ' αγαπούσε τόσο πολύ, όσο κανένα άλλο πράγμα σ' αυτή τη γη!

Κατόρθωνε με τη χάρη που είχε μέσα του να ρίχνει φως στα σκοτάδια της ψυχής, να αντικαθιστά τον πόνο σου με τη χαρά, να διώχνει την στεναχώρια και να σου χαρίζει ειρήνη και γαλήνη! Όχι μόνο οι Χριστιανοί αλλά και οι ειδωλολάτρες τον σεβόντουσαν και τον αγαπούσαν πολύ, ώστε πολλές φορές ερχόντουσαν κοντά του για ν' ακούσουν τις σοφές απαντήσεις που έδινε στους θρησκευτικούς προβληματισμούς τους.

Οι ειδωλολάτρες φιλόσοφοι βρέθηκαν πολλές φορές σε αδιέξοδο, όταν τους προκαλούσε να αποδείξουν την δύναμη των ειδώλων.

* * *

Μια φορά που του φέρανε αρρώστους και δαιμονισμένους για να τους θεραπεύσει, είπε σ' αυτούς τους φιλοσόφους:

- Θέλετε να δοκιμάσετε τη δύναμη των ειδώλων σας; Να, εδώ γύρω μας υπάρχουν πολλοί άρρωστοι και δαιμονισμένοι. Γιατρέψτε τους με την τέχνη και τη δύναμη των θεών σας για να πειστούμε όλοι ότι είναι μεγάλοι και αληθινοί θεοί. Εάν δεν μπορείτε, αφήστε τους σε μένα. Έτσι θα γνωρίσετε τη δύναμη του Χριστού, που ειρωνεύεστε και δεν τον παραδέχεστε.

Οι φιλόσοφοι, βέβαια, ομολόγησαν δημόσια ότι δεν μπορούσαν να κάνουν κάτι τέτοιο. Ο άγιος, αφού προσευχήθηκε θερμά, έκανε το σημείο του σταυρού πάνω στους ασθενείς και τους δαιμονισμένους και, μπροστά στα έκπληκτα μάτια των ειδωλολατρών φιλοσόφων, τους θεράπευσε.

Βλέποντας με τα μάτια της ψυχής του τους λογισμούς των φιλοσόφων, τους είπε:

- Μη θαυμάζετε και μην εκπλήττεστε γι' αυτό που έγινε. Δεν το έκανα εγώ το θαύμα αλλά ο Χριστός τον οποίο πιστεύω, λατρεύω και αγαπώ!

Οι φιλόσοφοι, μετά απ' αυτά, έφυγαν ευχαριστημένοι και ομολογούσαν παντού ότι τους ωφέλησε πολύ η συνάντηση και η συνομιλία με τον άνθρωπο του Θεού, όπως συνήθιζαν να τον φωνάζουν.

25. ΤΟΥ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ

Η φήμη της αγιοσύνης του ξαπλώθηκε σ' όλη την αυτοκρατορία. Όλοι θέλουν να δουν και ν' ακούσουν το μεγάλο ασκητή της ερήμου. Ο ευσεβής αυτοκράτορας Μέγας Κωνσταντίνος και τα παιδιά του, τα βασιλόπουλα Κωνσταντίνος και Κώνστας, του γράφουν γράμματα και τον έχουν σαν πατέρα τους.

Στους μοναχούς που θαύμαζαν για την επικοινωνία του αυτή με τους βασιλιάδες, έλεγε:

- Τι θαυμάζετε αν μας στέλνει γράμμα ο βασιλιάς; Άνθρωπος είναι και αυτός. Να θαυμάζετε περισσότερο για το ουράνιο γράμμα, την Αγία Γραφή, που έστειλε σε όλους μας ο επουράνιος Βασιλιάς Θεός!

Με ταπείνωση, πατρική αγάπη, αλλά και με σεβασμό, έγραφε στους βασιλιάδες να είναι φιλόανθρωποι, δίκαιοι και να φροντίζουν τους πτωχούς.

Εκείνοι έπαιρναν τα γράμματα και προσπαθούσαν να εφαρμόσουν πιστά και με χαρά τις πνευματικές συμβουλές του αγίου.

26. ΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΙΡΕΣΗ ΤΟΥ ΑΡΕΙΑΝΙΣΜΟΥ

Μια μέρα εκεί που καθόταν και έπλεκε με τα φύλλα των φοινίκων ένα καλάθι, είδε ένα φοβερό όραμα. Γι' αυτά που είδε ήταν πολύ στεναχωρημένος και έκλαιγε απαρηγόρητα. Για πολλή ώρα έμενε γονατιστός και προσευχόταν με μεγάλη πίκρα και θλίψη. Τρομαγμένοι οι μαθητές του τον ρώτησαν τι είδε και στενοχωρήθηκε τόσο πολύ. Τότε εκείνος τους είπε:

- Καλύτερα παιδιά μου να πεθάνω, παρά να δουν τα μάτια μου αυτά που μου αποκάλυψε ο Θεός. Πρόκειται να γίνει μεγάλη βεβήλωση στην Εκκλησία του Χριστού. Άνθρωποι όμοιοι με άλογα κτήνη θα την καταλάβουν και θα την βεβηλώσουν. Είδα την Αγία Τράπεζα της Εκκλησίας μας και γύρω της να στέκονται μουλάρια που κλωτσούσαν και πηδούσαν άτακτα εδώ και κει. Άκουσα δε φωνή από τον ουρανό που έλεγε: <<Θα βεβηλώσουν το θυσιαστήριο μου>>.

Μετά από δυο χρόνια, εμφανίστηκε η δαιμονική αίρεση του Αρείου, που κήρυττε πως ο Χριστός δεν είναι Θεός και Υιός του Θεού αλλά ένα απλό δημιούργημα. Πολλούς πλάνεψε και παρέσυρε η σατανική αυτή αίρεση. Οι οπαδοί της άρπαξαν με τη βία και το μίσος πολλές εκκλησίες των ορθοδόξων, τις οποίες και βεβήλωσαν, για να επαληθευτεί το όραμα του αγίου.

Πολλοί άγιοι Ιεράρχες εξορίστηκαν, όπως ο στύλος της Ορθοδοξίας, ο Μέγας Αθανάσιος. Άλλοι υπέφεραν πολλά βασανιστήρια για την ορθόδοξη πίστη τους. Η Εκκλησία έζησε μια περίοδο σκληρής δοκιμασίας. Ο δαίμονας που δεν κατάφερε να νικήσει την Εκκλησία του Χριστού με τους σκληρούς διωγμούς των ειδωλολατρών, τώρα την χτυπά

από μέσα, σπέρνοντας παντού την αμφιβολία για τη θεότητα του Χριστού.

Ο Μέγας Αντώνιος συμμετέχει στον πόλεμο αυτό κατά του σατανά και της σατανικής αίρεσης. Κατεβαίνει από το ερημικό βουνό που ασκητεύει και, σαν θεϊκός σίφουνας, ρίχνεται στον αγώνα κατά του Αρείου, που ήταν και ο αρχηγός της αιρέσεως.

Το 338 μ.Χ. έρχεται στην Αλεξάνδρεια και διαλαλεί παντού ότι:

- Η διδασκαλία αυτή του Αρείου δεν είναι η διδασκαλία των Αποστόλων αλλά των δαιμόνων. Η αίρεση αυτή είναι ο <<πρόδρομος του Αντίχριστου>>!

Οι ευσεβείς Χριστιανοί παίρνουν κουράγιο. Οι αιρετικοί δεν μπορούν να αντισταθούν με τα ανόητα επιχειρήματά τους στις δυνατές, γεμάτες σοφία σκέψεις του Μεγάλου Αντωνίου, με τις οποίες υποστηρίζει τη θεότητα του Χριστού. Πολλοί επανέρχονται στη σωστή πίστη.

Ο πολυβασανισμένος και πολλές φορές εξόριστος για το ορθόδοξο φρόνημα του Πατριάρχης Αλεξάνδρειας, άγιος Αθανάσιος, χαίρεται για την συμμετοχή του αγίου Αντωνίου στον ιερό αγώνα και λέει:

- Όση ωφέλεια φέρνει ο Αντώνιος με μια επίσκεψη του στην Αλεξάνδρεια, δεν την φέρνουμε εμείς με εργασία σε ένα χρόνο.

Ο άγιος Αντώνιος, αφού στήριξε και δυνάμωσε με τα θεϊκά λόγια του την πίστη των ορθοδόξων, άφησε την Αλεξάνδρεια και ήρθε στην αγαπημένη του ερημιά.

27. ΟΠΤΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΛΗ ΖΩΗ

Ο Μέγας Αντώνιος είναι πλέον πάρα πολύ γέρος. Έχει ξεπεράσει τα εκατό χρόνια.

Η μεγάλη αγιότητα, η βαθιά πίστη, το μεγαλείο της ταπεινοφροσύνης, η φλόγα της αγάπης του, μαζί με όλο το υπόλοιπο πλήθος των ουράνιων χαρισμάτων με τα οποία τον στόλισε ο Θεός, τον έκανε λαμπερό σύμβολο του Μοναχισμού.

Είκοσι περίπου χιλιάδες μαθητές, ακολουθώντας το φωτεινό του παράδειγμα, ήρθαν κοντά του για να μιμηθούν την αγιασμένη ασκητική ζωή του. Γνωρίζει καλά ότι ο χρόνος που του απομένει μέχρι να συναντήσει τον πολυαγαπημένο του Ιησού στον Ουρανό είναι λίγος, γι' αυτό και προετοιμάζεται κατάλληλα.

Ο άγιος είχε ένα μεγάλο χάρισμα από το Θεό. Όταν τον βασάνιζε μια απορία για οποιοδήποτε θέμα της Αγίας Γραφής ή κάποιο άλλο από τον ορατό ή αόρατο κόσμο, ο Θεός του το αποκάλυπτε. Ζητά, λοιπόν, από το Θεό να του αποκαλύψει τα μυστήρια της άλλης ζωής, καθώς και τι γίνεται την ώρα που πεθαίνει ο άνθρωπος.

Βλέπει πολλές και σημαντικές αποκαλύψεις για τις οποίες τον βλέπουν οι μαθητές του να αναστενάζει πικρά και να κλαίει γοερά.

Στις επίμονες παρακλήσεις των μαθητών του να τους πει έστω κάποια λίγα πράγματα από τις ουράνιες αυτές αποκαλύψεις, εκείνος, για να τους ωφελήσει πνευματικά να μην αμελούν καθόλου για τη σωτηρία της ψυχής τους, έλεγε:

- Είναι φοβερό παιδιά μου, αυτό που γίνεται την ώρα που βγαίνει η ψυχή του ανθρώπου. Οι δαίμονες απαγγέλουν εις βάρος μας πλήθος κατηγορίες από τα πολλά σφάλματα που κάνουμε και προσπαθούν να πάρουν από τα χέρια των αγγέλων την τρομοκρατημένη ψυχή μας. Αλλοίμονο στον άνθρωπο εκείνο που έζησε σ' αυτή τη ζωή με ασέβεια και περιφρόνηση του θείου θελήματος, ακολουθώντας μονάχα τις συμβουλές των δαιμόνων! Ένας τρομερός γίγαντας, απαίσιος στην όψη, που έφτανε μέχρι τα σύννεφα, τέντωνε τα χέρια του και προσπαθούσε να πιάσει τις ψυχές εκείνες που ανέβαιναν πετώντας στον ουρανό! Άλλες τις έπιανε αμέσως και τις έριχνε στο σκοτεινό Άδη, άλλες όμως του ξέφευγαν, γιατί πετούσαν με τα φτερά της πίστης, της αγάπης και των καλών έργων που έκαναν σ' αυτή τη ζωή και κυρίως της ελεημοσύνης. Τότε έτρεμε από θυμό και οργή ο σατανάς που τις έχανε. Γι' αυτό παιδιά μου, με βαθιά ταπεινοφροσύνη και μετάνοια για τα αμαρτήματα σας που καίει το δαίμονα και παραλύει τη δύναμη του, αγωνίζεστε τον καλό αγώνα της πίστης και της αρετής για να αξιωθείτε της αιώνιας ζωής και της ευτυχίας του Παραδείσου.

28. Η ΚΟΙΜΗΣΗ ΤΟΥ

Ο άγιος Αντώνιος προαισθάνεται το τέλος του. Θέλει τώρα να δει όλα τα πνευματικά του παιδιά και να τα ευλογήσει. Επισκέπτεται όλα τα μοναστήρια που ιδρύθηκαν με την δικιά του ευλογία και δίνει με αγάπη και στοργή τις τελευταίες σοφές συμβουλές.

Οι Αιγύπτιοι είχαν συνήθεια να μη θάπτουν μέσα στη γη τα σώματα ενάρετων ανδρών και των αγίων Μαρτύρων αλλά να τα αλείφουν με ειδικά αρώματα και να τα κρατούν κατόπιν ανέπαφα σε ειδικά κρεβάτια μέσα στα σπίτια τους, όπως τις μούμιες. Τη λανθασμένη αυτή συνήθεια αγωνίστηκε πολύ να ξεριζώσει ο άγιος Αντώνιος. Τους υπενθύμιζε ότι τα σώματα όλων των αγίων τάφηκαν, ακόμα και του Κυρίου μας Ιησού Χριστού που έμεινε στον τάφο τρεις ημέρες.

Από φόβο, λοιπόν, μην τύχει και κάνουν το ίδιο πράγμα και στο δικό του σώμα, δεν δέχτηκε να αφήσει την τελευταία του αναπνοή κοντά τους αλλά έφυγε αμέσως για την αγαπημένη του έρημο.

Μετά από λίγες μέρες ασθένησε. Κάλεσε κοντά του δυο από τους μαθητές του, τον Μακάριο και τον Σαματά, που τον υπηρετούσαν για 15 χρόνια και τους παράγγειλε να μην δώσουν σε κανένα το λείψανο του όταν πεθάνει αλλά να το θάψουν στη γη και σε μέρος που κανένας ποτέ δεν θα το μάθει. Αφού ευλόγησε ψηλά από το βουνό όλο τον κόσμο και όλα τα παιδιά του, σήκωσε τα μάτια του στον ουρανό, εκεί που τον περίμενε ο πολυαγαπημένος του Θεός, και προσευχήθηκε θερμά.

Η καρδιά του έκαιγε από την αγάπη στο Χριστό και χτυπούσε δυνατά από τη μεγάλη χαρά που σε λίγο θα βρισκόταν κοντά Του, μέσα στη στοργική θεϊκή αγκαλιά Του.

Το πρόσωπό του έλαμψε σαν τον ήλιο, το στόμα του πρόφερε για τελευταία φορά το όνομα του λατρεμένου του Ιησού και η ψυχή του πέταξε ψηλά στον Ουρανό, μέσα σε παναρμόνιους ύμνους που έψαλλαν οι άγγελοι του Θεού.

Ήταν 17 Ιανουαρίου του έτους 356 μ.Χ.

Αυτή ήταν με λίγα λόγια, η θαυμαστή ζωή του κορυφαίου ασκητή της ερήμου, του Μεγάλου Αντωνίου, με τις ευχές του οποίου είθε να μας αξιώσει ο Θεός να μπούμε και εμείς οι αμαρτωλοί στη Βασιλεία των Ουρανών.

(Βίος υπό του π. Ελπιδίου Βαγιανάκη, Εκδόσεις Φως Χριστού)

Απολυτίκιο (Ήχος δ')

Τὸν ζηλωτὴν Ἡλίαν τοῖς τρόποις μιμούμενος,
τῷ Βαπτιστῇ εὐθείαις ταῖς τρίβοις ἐπόμενος,
Πάτερ Ἀντώνιε, τῆς ἐρήμου γέγονας οἰκιστῆς,
καὶ τὴν οἰκουμένην ἐστήριξας εὐχαῖς σου·

Διὸ πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ,
σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Κοντάκιο (Ήχος β')

Τους βιοτικούς θορύβους απωσάμενος
ησυχαστικῶς τον βίον εξετέλεσας,
τον Βαπτιστὴν μιμούμενος,
κατὰ πάντα τρόπον, Οσιώτατε.

Συν αυτώ, ουν σε γεραίρομεν,
Αντώνιε Πάτερ, των Πατέρων κρηπής.

Μεγαλυνάρια

Τον των μοναζόντων υπογραμμόν
και τον της ερήμου πολιούχον και οικιστήν,
στήλην σωφροσύνης, Οσίων τε το κλέος,
Αντώνιον τον Μέγα, ανευφημήσωμεν.

Χαίροις των Οσίων ο αρχηγός
και της ισαγγέλλου, πολιτείας καθηγητής
Χαίροις της ερήμου, στυλοειδής νεφέλη,
Αντώνιε παμμάκαρ, Πατέρων καύχημα.

